

Vid sådant förhållande och då det alltid står jordegaren öppet att vid uppgörande af arrendeaftal i kontrakten införa bestämmelse om skyldighet för arrendatorn att betala så stor del af landstingsskatten, som skäligen kan anses belöpa på den bortlemnade jorden i förhållande till hela egendomen, samt den af motionären påpekade obillighet på detta sätt enklast och lättast synes kunna förebyggas, får Utskottet värdsamt hemställa,

att motionen icke måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 24 April 1877.

På Utskottets vägnar:

Eric Sparre.

R e s e r v a t i o n :

af Herr *Grefve Mörner*: "I strid mot Utskottets beslut får jag påyrka bifall till Herr von Möllers motion".

N:o 30.

Ank. till Riksd. Kansli den 24 April 1877, kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om förändring i gällande stadganden rörande val af organist, klockare och folkskolelärare.

Genom remiss från Andra Kammaren har till Lag-Utskottets behandling öfverlemnats en af Herr *J. E. Johansson* inom nämnda Kammare väckt motion (N:o 60), hvaruti föreslagits:

"att Riksdagen för sin del måtte besluta: upphäfvande af Kongl. resolutionen den 20 November 1780 om klockareval och Kongl. brefvet den 7 Juli 1832 om för-

enade klockare- och organist-tjänsternas besättande, jemte flera författningar, som derom kunna bestämma, och ändring af Kongl. folkskolestadgan den 18 Juni 1842, med flera utkomna Kongl. cirkulär och kungörelser i hvad de röra val af folkskolelärare;

att vid val af klockare, organist och folkskolelärare, samma röstgrund måtte bestämmas, och beslut om sysslornas förenande, jemte valen dertill, ske på samma sätt, som finnes stadgad för besluts fattande i kyrkostämmor; samt

att Riksdagen måtte genom underdänig skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla om utfärdandet af nådig förordning derom.“

I fråga om val af organist och klockare beslöt 1874 års Riksdag en författning af följande innehåll:

“Med ändring af nu gällande stadganden angående val till organist och klockare, förordnas, att dessa skola, sedan förslag blifvit af kyrkoherden i föreskrifven ordning upprättadt, af församlingen gemensamt väljas, utan att någon särskild rösträtt dervid tillkommer kyrkoherden, samt rösterna beräknas enligt de grunder, som för rösträtt vid kyrkostämma i allmänhet äro eller framdeles blifva bestämda.“

Vid samma riksmöte anhöll Riksdagen i underdänig skrifvelse den 19 Maj, att Kongl. Maj:t täcktes i nåder utfärda en författning, hvarigenom, med ändring af 6 § i Kongl. Stadgan angående folkundervisningen i riket den 18 Juni 1842 förordnades, att rösterna vid val till skollärare skulle, utan att någon särskild rösträtt tillkomme skolrådets ordförande, beräknas enligt de grunder, som för rösträtt vid kyrkostämma i allmänhet vore eller framdeles kunde blifva bestämda.

Uti nådig skrifvelse den 9 Januari 1875 förklarade emellertid Kongl. Maj:t, att enär ofvanberörda, af Riksdagen för dess del beslutade författning afsåge ändring af kyrkolag och således, enligt 87 § 2 mom. Regeringsformen, icke kunde genomföras utan samtycke af allmänt kyrkomöte, samt Kongl. Maj:t ej funnit skäl att kalla kyrkomöte, som då nyligen varit församladt, att åter före 1875 års riksdag sammanträda; så och då vid pröfningen af det utaf utsedde komiterade utarbetade förslag till ny kyrkolag frågan om en lagförändring i den af Riksdagen åsyftade rigtning kunde komma under öfvervägande, hade Riksdagens berörda förslag fått förfalla; och inhemtas af Justitieombudsmannens till innevarande Riksmöte afgifna embetsberättelse, att domkapitleu inkommit med infortrade underdäniga utlåtanden öfver Riksdagens hemställan rörande ändring i gällande stadganden om val till folkskolelärare, men att frågan härom ännu icke blifvit af Kongl. Maj:t afgjord.

Vid sådant förhållande och enär, äfven om Riksdagen fattade nytt beslut rörande förändrade föreskrifter om val till kyrkobetjening, ett sådant beslut med all sannolikhet skulle af enahanda anledning, som utgjorde hinder för antagande af 1874 års Riksmötes författningsförslag i detta ämne, komma att förfalla, samt frågan om ändring i stadgandena rörande val till folkskolelärare redan är genom Riksdagens ofvannämnda underdäniga skrifvelse den 19 Maj 1874 bragt under pröfning af Kongl.

Maj:t, hvars nådiga beslut i ämnet sålunda torde vara att förvänta, anser sig Utskottet böra hemställa,
att motionen icke måtte till någon Riksdagens vidare åtgärd föranleda.

Stockholm den 24 April 1877.

På Utskottets vägnar:

Eric Sparre.

Reservationer:

af Herr *Torpadie*: "Under ärendets behandling inom Utskottet har jag uttalat följande åsigt, den jag anhåller att såsom reservation få anföras eller: att Riksdagen, med afvaktan å utgången af dess redan gjorda underdåniga framställning i fråga om sättet för utseende af folkskolelärare, borde i underdånig skrivelse anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes i nåder förbereda antagandet af en författning, hvarigenom, med ändring af gällande föreskrifter angående val till organist och klockare, stadgades, att dessa skulle, sedan förslag blifvit af kyrkoherden i föreskrifven ordning upprättadt, af församlingen gemensamt väljas, utan att någon särskild rösträtt dervid tillkomme kyrkoherden samt att rösterna beräknades efter de grunder, som för rösträtt i kyrkostämma vore gällande."

af Herrar *Nils Pettersson*, *Thomasson* och *Magnus Jonsson*, hvilka instämt med Herr *Torpadie*.

Herr *Anders Persson* har begärt få antecknad, att han ej deltagit i Utskottets behandling af ärendet.
